

Inhoud

7 Kaarten & plattegronden

9 Woord vooraf

1 11 Een handvol grillige rotsen in de oceaan

12 Geografie

12 Landschap

13 Infrastructuur

14 Klimaat

15 Flora en fauna

17 Demografie, etniciteit en sociale structuur

20 Taal en religie

21 Economie, bestuur en politiek

2 27 Van Atlantische handelspost tot vergeten archipel

28 Hesperias

28 Portugezen

29 Nieuwe zeemachten

30 Speelbal van Europa

30 Napoleon

31 Emigratie en honger

31 Groeiend zelfbewustzijn

33 Fragiel middeninkomensland

3 35 Morabeza, morna en cachupa

36 Cultuur

39 De Kaapverdische keuken

4 45 Santiago

46 Geschiedenis

46 Oriëntatie

47 Praia

53 Cidade Velha en het zuiden

58 Tarrafal en het noorden

5 65 Sal

66 Geschiedenis

68 Oriëntatie

6 79 Boa Vista en Maio

80 Boa Vista

86 De noord- en oostkust

88 Het binnenland en de zuidkust

91 Maio

7 101 São Vicente, Santa Luzia en São Nicolau

102 São Vicente

103 Oriëntatie

104 Mindelo en het westen

113 Santa Luzia

113 Branco en Raso

114 São Nicolau

8 125 Santo Antão

126 Geschiedenis

127 Oriëntatie

128 Het zuiden en het westen

130 Het noorden en noordoosten

9 141 Fogo en Brava

142 Fogo

144 São Felipe

146 Chã das Caldeiras en Pico de Fogo

149 Rond het eiland

150 Brava

i 160 Algemene informatie

r 171 Register

Woord vooraf

Niet zo lang geleden was Kaapverdië nog een van de allerarmste landen van Afrika. Sinds enkele jaren is daar verandering in gekomen. Het land is flink gestegen op de economische ranglijsten en wordt nu als voorbeeld gezien voor andere Afrikaanse landen. Een van de oorzaken van de vooruitgang is het toerisme, dat de fraaie stranden van de Kaapverdische eilanden Sal en Boa Vista en de imposante landschappen van eilanden als Santo Antão en Fogo heeft ontdekt. Vooral op de eilanden met de mooie stranden zijn nieuwe hotels gebouwd, maar gelukkig is het allemaal nog kleinschalig, en dat is nu juist de charme van Kaapverdië. Alle negen bewoonde eilanden van de archipel zijn overzichtelijk, óók de twee grote steden van het land – de hoofdstad Praia op het eiland Santiago en de tweede stad Mindelo op het eiland São Vicente.

De Kaapverdische cultuur laat hiernaast een aantrekkelijke mix zien van Afrikaanse en Europese invloeden, waarbij het voormalige koloniale moederland Portugal een duidelijk stempel drukt op het Europese deel. De bevolking is vriendelijk en open, zonder opdringerig te zijn. Kaapverdiërs maken de bezoeker graag deelgenoot van hun levensgevoel, *morabeza*, wat zoveel betekent als ‘gastvrij, open, ongedwongen en relaxed’. Voeg daarbij het warme klimaat, de blauwe oceaan en de levendige muzieksce­ne, en het is niet verwonderlijk dat Nederlanders en Belgen er een fijne nieuwe zombestemming bij hebben gekregen. En dat op slechts zes uur vliegen vanaf Noordwest-Europa!

Guido Derksen

Santiago

4

Santiago is het grootste en belangrijkste eiland van Kaapverdië. Hier stichtten de Portugezen in de 15de eeuw hun eerste koloniale nederzetting buiten Europa. De hoofdstad Praia ligt op dit eiland. Er zijn minder toeristen dan op Sal of Boa Vista, want Santiago heeft niet zulke mooie stranden als de oostelijke 'zandeilanden', maar toch is er veel te beleven. Het eiland is namelijk een staalkaart van wat Kaapverdië te bieden heeft. Praia kent een stadsleven met een Portugees-Afrikaans sausje, in het zuiden staat de oude koloniale nederzetting Cidade Velha (Werelderfgoedlijst), centraal op Santiago tref je een grillig berglandschap met groene, vruchtbare valleien ertussenin, en in het noordwesten is bij Tarrafal een van de betere stranden te vinden. Als je dus van afwisseling houdt maar geen tijd of mogelijkheden hebt om veel verschillende eilanden te bezoeken, is Santiago een goede bestemming, al dan niet in combinatie met bijvoorbeeld Sal of Boa Vista.

< Vissersboten op het strand van Tarrafal.

Standbeeld van Diogo Gomes in Praia.

GESCHIEDENIS

Santiago was het eerste Kaapverdische eiland waar permanent mensen gingen wonen. Dat was al in 1462, kort nadat António de Noli en Diogo Gomes, op ontdekkingsreis in opdracht van de Portugese koning, het eiland hadden ontdekt. Een groepje kolonisten uit de Portugese Algarve, Spanje en Genua bouwde de eerste nederzetting, Ribeira Grande (het tegenwoordige Cidade Velha). Santiago werd het centrum van de Portugese slavenhandel tussen Afrika en de Nieuwe Wereld. De Portugezen noemden het eiland oorspronkelijk trouwens São Tiago, maar al lang geleden kwam de Spaanse naam 'Santiago' in zwang.

In de loop der eeuwen wisten slaven soms te ontsnappen naar de bergen in het binnenland, vooral tijdens

vijandelijke aanvallen op de nederzettingen aan de kust en in tijden van oorlog. Deze badiu's hielden hier hun Afrikaanse tradities in ere, wat de cultuur van Kaapverdië tot op de dag van vandaag beïnvloed heeft. Uit hun gelederen kwamen ook de *rebelados*, die vanaf halverwege de 20ste eeuw tegen het koloniale gezag aageerden.

Na de onafhankelijkheid van Kaapverdië bleef Santiago het bestuurlijke en economische centrum van het land. De laatste decennia trekt vooral de hoofdstad veel nieuwkomers van andere eilanden, want de regering besteedt de meeste middelen op Santiago, wat je bijvoorbeeld ziet in het wegennet, dat er beter bij ligt dan op de andere eilanden.

ORIËNTATIE

Santiago meet 990 km² en is daarmee ruim 200 km² groter dan Santo Antão, het tweede eiland van Kaapverdië. Er wonen ruim 270.000 mensen. Hoofdstad Praia ligt in het zuidoosten aan een grote baai. Ten westen ervan is Cidade Velha de oude koloniale hoofdstad. Het zuidelijke en zuidwestelijke deel van het eiland is landschappelijk niet zo interessant. Dat geldt niet voor het centrale en noordelijke deel van het eiland. Hier rijzen twee grillige bergketens op, respectievelijk de Serra de Pico da Antónia en de Serra Malagueta, beide genoemd naar de hoogste bergtoppen in de

Winkeltje in São Jorge dos Orgãos, centraal Santiago.

ketens. De Pico da Antónia is 1394 m hoog, de Monte Malagueta 1064 m. Tussen de bergen vormen groene valleien de belangrijkste landbouwgebieden van Kaapverdië. Je kunt er prachtige tochten maken en de interessante botanische tuin en het aangename stadje Assomada bezoeken. De westkust van Santiago is dor, kaal en nauwelijks bewoond. In het noordoosten is Tarrafal een mooi doel voor een dagtocht vanuit Praia; hier vind je het mooiste strand van Santiago. De noordoostkust biedt groene *ribeira*'s (doorgaans droge rivierbeddingen), bruine hellingen, uitzichten over de oceaan en een handvol kleinere plaatsen.

✶ PRAIA

Geschiedenis

In de 18de eeuw werd Praia de Santa Maria, tegenwoordig kortweg Praia ('Strand'), de hoofdstad van Kaapverdië. De oude hoofdstad Ribeira Grande, zoals Cidade Velha toen nog heette, was te kwetsbaar gebleken. Het was namelijk erg gemakkelijk om in de grote baai van Praia aan land te gaan en Ribeira

Santiago

Grande in de rug aan te vallen, iets wat de Engelse kaper en zeeheld Francis Drake in 1585 met succes had gedaan. Als reactie bouwden de Portugezen het fort dat nog steeds boven Ribeira Grande c.q. Cidade Velha de wacht houdt. Het mocht niet baten, want in 1712 herhaalde Jacques Cassard (een Franse zeerover in dienst van Lodewijk XIV) de strategie met succes. Hierna besloot men fortificaties bij de baai van Praia te bouwen en de hoofdstad te ver-